

ЯК БУТИ ВВІЧЛИВИМИ?

Тиждень 17, урок 84

Обладнання і матеріали:

- навчальний посібник “Українська мова та читання” ч. 4 (авторка Г. Остапенко), с. 10-11;
- роздруківки [“Загадки з переплутаними літерами”](#), [“Слідопити”](#), [“Тварини і їхні дитинчата”](#), [“Слова-описи для маляток-звіряток”](#), [“Запиши одним словом”](#).

Слова на дошці: “Раптом назустріч їм вовк”.

УВЕДЕННЯ В ТЕМУ

1. Каліграфічна хвилинка

Пригадайте, як виглядає колосок. Колосок який? Запишіть ці слова у зошит. А тепер прослухайте вірш “Чому вусатий колосок?”.

В колоска пита Катруся:
— Чом у тебе довгі вуса?
— Дуже давній я і сивий,
Бачив сонце, бачив зливи,
З сонця, вітру і роси
В мене вуса відросли,
Бо багато сотень літ
Я годую хлібом світ
Надія Кир'ян

- Напишіть у зошит відповідь на запитання “Чому вусатий колосок?”.

2. Бесіда “Пригадуємо” — актуалізація опорних знань

Пригадайте з дітьми початок литовської народної казки “Три колоски”.

Запитання до дітей

- Чим закінчилася перша частина казки?
- Що вразило у цій частині?
- Як ви її назвали б? Чому саме так?
- Чи купували ви колись продукти самостійно? Що найчастіше вас просять купити?

3. Загадки з переплутаними літерами.

Учні переставляють літери в кожному слові (див. роздруківку [“Загадки з переплутаними літерами”](#)) і дізнаються, з якими тваринами зустрінуться діти.

4. Вправа “Слідопити”.

Діти з’єднують сліди звірів з назвами відповідних тварин (див. роздруківку [“Слідопити”](#)).

5. Вправа “Тварини і їхні дитинчата”.

Діти допомагають тваринам знайти їхніх малят — з’єднують назви тварин і їхніх дитинчат (див. роздруківку “[Тварини і їхні дитинчата](#)”). Потім у зошиті записують назви тварин і їхніх дитинчат парами.

6. Вправа “Слова-описи для маляток-звіряток”.

Діти добирають прикметники для опису дитинчат тварин (див. роздруківку “[Слова-описи для маляток-звіряток](#)”), за потреби користуючись підказкою.

РОБОТА З ТЕКСТОМ

1. Читання литовської народної казки “Три колоски” (завдання 1, с. 10-11 посібника) самостійно (мовчки або пошепки).

2. Читання казки в ролях.

Кожна дитина може впродовж двох хвилин потренуватися промовляти свій текст голосом обраного персонажа, з певною інтонацією. Клас можна об’єднати в групи по 5 учнів (автор, хлопчик, вовк, ведмідь, сова,). У групі діти читають казку кілька разів і можуть мінятися ролями під час читання кожного наступного разу.

3. Виконання вправи 2 (див. с. 11 посібника) — обговорення тексту.

4. Виконання вправи 3 (див. с. 11 посібника).

Запитання до дітей

- Чи забували ви колись взяти із собою їжу, збираючись на екскурсію?
- Чи зможете ви попросити, щоб з вами поділилися?
- Які слова скажете? Як відреагують ваші друзі?
- Чи зможете ви самі побачити, що хтось поряд потребує допомоги? Чи поділитесь з приятелем чи приятелькою смаколиками? Чи легко вам ділитися? Що відчуваєте при цьому?
- Як ви розумієте прислів’я “щедрому весь світ рідня”? Чи можете про себе так сказати? Чому?

5. Виконання вправи 4 (див. с. 11 посібника).

РОБОТА З МОВНОЮ ТЕМОЮ**1. Читання правила на с. 11 посібника.**

З’ясуємо, чи є в дітей запитання, чи хоче хтось уточнити інформацію.

Додаткова інформація про наголос (педагог розповідає дітям)

Іноді про наголос говорять, що це паспорт слова. Справді, за допомогою наголосу можна розрізнити слова, що складаються з однакових звуків. Наголос іще називають “биттям серця” у слові. Як гадаєте, чому?

Обговоріть із дітьми, як вони розуміють вислів видатного режисера, актора й педагога Костянтина Станіславського “Добре вимовлене слово — це вже музика”.

2. Виконання вправи 5 (див. с. 11 посібника).

ДОДАТКОВІ ЗАВДАННЯ

1. Цікавинки про наголос.

Є мови, у яких усі слова мають один і той самий наголос, незалежно від кількості складів. Наприклад, у французькій мові наголос завжди падає на останній склад, у чеській — на перший, у польській — на передостанній. Більшість слів сучасної української мови мають усталений наголос.

Уявіть, що в нас наголос ставиться, як у французькій мові (чеській, польській). Які слова українською вимовлятимуться правильно, а які — неправильно?

2. Вправа “Запиши одним словом”.

Діти записують подані речення і словосполучення одним словом (див. роздруківку “[Запиши одним словом](#)”). У записаних словах ставлять наголоси.

Відповіді: 1) випадок; 2) подруга; 3) дрОва; 4) зАкладка; 5) шофЕр; 6) вирАзно; 7) черговИЙ; 8) діалОг; 9) псевдонІм; 10) чотирнАдцять.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Виконати завдання з робочого зошита “[Тренажер з правопису](#)” (частина 2, с. 4).

Урок підготувала й провела **Ольга Коваленко**, школа “Соняшник”, м. Київ